

Lausunnon antaminen Turun hallinto-oikeudelle, valitus jätelain mukaisessa hallintopakkoasiassa

Lupajaos 26.05.2026 § 46

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Kati Ojala

Asian vireilletulo ja aikaisempi käsittely

Loimaan kaupungin lupajaoston katselmusryhmä on 1.12.2020 suoritettuna vuotuisen ympäristökatselmuksen yhteydessä havainnut kiinteistöllä [REDACTED] maisemaa rumentavaa varastointia ja roskaamista. Kiinteistön alueelle oli sijoitettu suuria määriä metalliromua, käytöstä poistettuja kodinkoneita, auton renkaita sekä romuajoneuvoja ym. Lupajaosto antoi 13.1.2021 kiinteistön omistajalle [REDACTED] kehotuksen poistaa kiinteistölle sijoitetut, maisemaa rumentavat käytöstä poistetut tavarat ja jätteet asianmukaiseen, varastointiin osoitettuun sijoituspaikkaan 30.4.2021 mennessä. Lisäksi lupajaosto ilmoitti roskaamisesta poliisille mahdollista esitutkintaa varten.

Kiinteistöllä on suoritettu paikallakäynti 14.5.2021 ja 5.5.2022, joiden yhteydessä on todettu, ettei kehotusta ole noudatettu. Paikallakäynneistä ei ole laadittu ympäristövalvonnan tietojen mukaan kuitenkaan tarkastuspöytäkirjoja.

Asian käsittely

Loimaan kaupungin ympäristötarkastaja ja johtava rakennustarkastaja suorittivat kiinteistöllä [REDACTED] tarkastuskäynnin 15.4.2025. Tarkastuskäynnin tarkoituksena oli selvittää, oliko 13.1.2021 annettua siivouskehotusta noudatettu. Tarkastuksella havaittiin runsaasti erilaista käytöstä poistettua tavaraa (jätettä) lähes yhtenäisellä alueella asuinrakennuksen ja pihapiirin etelä-, kaakkois- ja itäpuolella metsätien varrella, pihapiirin ja metsätien välisellä metsäalueella, pellon reunassa kiinteistön pihapiirin itä-koillispuolella, kahden ulkorakennuksen edustalla lähellä [REDACTED] tietä sekä [REDACTED] länsipuolella olevan ulkorakennuksen takana. Tarkastuksella todettiin, että ainakin osa 1.12.2020 havaituista jätteistä oli poistettu kiinteistöltä. Kiinteistölle oli kuitenkin tuotu uusia jätteitä 1.12.2020 jälkeen ja jätettä oli edelleen runsaasti.

Kiinteistöllä havaittiin eniten metalli-, muovi- ja puujätettä. Lisäksi kiinteistöllä oli romuajoneuvoja, ajoneuvojen renkaita, sähkö- ja elektroniikkaromua, lasijätettä, biojätettä (elintarvikerasvoja), saniteettiposliinia, tiilijätettä sekä mahdollisesti vaarallista jätettä. Jätteiden tarkka erittely ja määrän arviointi oli kuitenkin haastavaa alueen laajuuden ja jätteiden runsaan määrän vuoksi. Havaitut jätteet valokuvattiin tarkastuksella ja jätteet ja roskaavat esineet ja materiaalit pyrittiin yksilöimään valokuvin.

Ympäristövalvonta katsoi, että 13.1.2021 annettu kehoitus oli ollut sisällöltään epätasällinen, minkä vuoksi kiinteistön omistajalle annettiin uusi siivouskehoitus jätelain (646/2011) 72 ja 73 §:n nojalla. 4.6.2025 päivätyssä kehotuksessa kiinteistön omistajaa kehoitettiin poistamaan kiinteistöllä [REDACTED] olevat jätteet 15.9.2025 mennessä ja toimittamaan ne sellaiseen vastaanottopaikkaan, jolla on lupa ottaa kyseistä jätettä

vastaan. Kiinteistön omistajaa kehoitettiin myös säästämään jätteiden toimituksista saadut kuitit ja pyydettyä esittämään ne ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkastuspöytäkirjan ja kehotuksen liitteenä olevassa kuvaliitteessä esitettiin karttakuva alueesta, jolla jätteitä havaittiin (kuva 1) sekä valokuvia kiinteistöllä havaituista jätteistä (kuvat 2–58). Tarkastuspöytäkirja sekä kuvaliite (4.6.2025) ovat tämän päätöksen liitteenä.

Ympäristövalvonta suoritti kiinteistöllä [REDACTED] uuden tarkastuksen 4.11.2025 aikaisemmin annetun kehotuksen valvomiseksi. Tarkastuksella todettiin, että kiinteistöllä oli edelleen runsaasti jätteitä samalla alueella kuin edellisellä tarkastuksella. Tarkastuspöytäkirja (päiväty 24.2.2026) ja kuvaliite, jossa jätteitä on yksilöity tarkemmin, ovat tämän päätöksen liitteenä.

Kiinteistöllä havaittiin tälläkin tarkastuksella eniten erilaista sekalaista metalli-, muovi- ja puujätettä. Kiinteistöllä oli myös muutama soutuvene (kuvaliitteen 24.2.2026 kuvat 14, 61 ja 66) sekä vanhoja ruohonleikkureita (kuva 58) ja polkupyöriä (kuvat 41, 44, 59), joita havaittiin jo edellisellä tarkastuksella. Lisäksi kiinteistöillä oli edelleen runsaasti käytöstä poistettuja ajoneuvojen renkaiden erityisesti [REDACTED] länsipuolella olevan ulkorakennuksen takana (kuva 65; lisäksi renkaiden havaittavissa myös kuvissa 3, 10, 16–18, 20, 23, 26, 27, 32, 45–47, 49, 59, 60 ja 64).

Myös romuajoneuvoja (kuvat 32 [mahdollisesti romuajoneuvoja], 41, 46, 67), sähkö- ja elektroniikkaromua (kuvat 1, 21, 22, 23), lasi- ja tiilijätettä (kuvat 27, 31, 34, 37, 38, 44, 55, 61, 62 [ainakin osa ikkunoista jätettä]), muuta sekalaista rakennusjätettä (kuvat 2, 5, 6, 8, 17, 35, 36, 38–40, 50, 52, 56, 57, 66, 67), sekä mahdollisesti vaarallista jätettä sisältäviä astioita (kuvat 19, 28, 33, 42, 45, 58) ja käytöstä poistettuja lyhtypylväitä, jotka ovat myös vaarallista jätettä (kuva 7) oli edelleen kiinteistöllä. Kiinteistön omistajan mukaan joissain astioissa oli myös biojätettä (elintarvikerasvoja). Kaikkia kiinteistöllä olleita jätteitä ja ympäristöön hylättyjä esineitä ja materiaaleja ei ole esitetty yksityiskohtaisesti valokuvissa niiden suuren määrän vuoksi.

Ympäristövalvonta havaitsi pellon reunassa kiinteistön pihapiirin itä-koillispuolella kasan jätettä, jota oli yritetty hävittää polttamalla (kuva 12). Kasa sisälsi muun muassa erilaista puujätettä, pahvia, metallia ja muovia. Toiminnanharjoittajaa kehoitettiin tarkastuksella suullisesti lopettamaan jätteiden polttaminen ja toimittamaan jätteet niille kuuluvaan vastaanottopaikkaan. Loimaan alueella noudatetaan Forssan kaupungin jätelautakunnan jätehuoltomääräyksiä (voimaantulo 1.1.2026), joiden 17 §:n mukaan jätteiden hävittäminen polttamalla on kielletty. Taajama-alueiden ulkopuolella saa polttaa avopolttona kertaluonteisesti vähäisiä määriä kuivia risuja ja oksia, maa- ja metsätaloudessa syntyviä vaarattomia polttokelpoisia jätteitä kuten kuivia olkia ja hakkuujätteitä sekä käsittelemätöntä puujätettä. Kiinteistöllä [REDACTED] poltetut jätteet sisälsivät sellaisia jätteitä, joita ei saa polttaa.

Kiinteistön omistaja kertoi tarkastuksella, että kiinteistöltä oli poistettu noin 20 000 kg metalliromua 15.4.2025 pidetyn tarkastuksen jälkeen. Jätteitä oli pakattu myös peräkärreyn odottamaan poiskuljetusta. Lisäksi 4.11.2025 pidetyllä tarkastuksella todettiin, että kiinteistöllä viimeksi havaittuja wc-pyttyjä ei ollut enää kiinteistöllä. Ympäristövalvonta totesi, että kiinteistöltä on saatettu poistaa kiinteistön omistajan kertoman mukainen määrä metalliromua, mutta silmämääräisesti asiaa ei pystytty varmistamaan. Kiinteistön omistajaa oli kehoitettu (4.6.2025) säilyttämään tositteet

jätteiden toimittamisesta asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Tällaisia tositteita ei toistaiseksi ole toimitettu ympäristövalvontaan.

Jätettä ja muuta roskaantumista aiheuttavaa tavaraa oli kiinteistöllä edelleen runsaasti 4.11.2025 ja tarkastuksen perusteella voidaan todeta, ettei ympäristötarkastajan 4.6.2025 antamaa kehotusta ole noudatettu annetussa määräajassa. Kiinteistön omistajalle 24.2.2026 toimitetussa tarkastuspöytäkirjassa todettiin, että asian käsittely siirretään kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Asianosaisen kuuleminen

Kiinteistön omistajaa kuultiin jätelain (646/2011) 75 §:n mukaisen määräyksen antamiseen ja lain 129 §:n mukaisen uhkasakon asettamiseen mahdollisesti johtavassa asiassa 15.4.2026 lähetetyllä kuulemiskirjeellä. Kuulemiskirje lähetettiin suomi.fi-palvelun kautta todisteellisena tiedoksiantona. Kiinteistön omistaja antoi selityksen kirjeellä, joka oli päivätty 15.5.2026 ja toimitettu Loimaan kaupungin kirjaamoon 18.5.2026.

Selityksessään kiinteistön omistaja nosti muun ohella esiin, ettei häntä ole missään vaiheessa opastettu jäteasioissa, vaan ympäristötarkastajat ovat kertoneet, että vastaus löytyy jätelaista.

Kiinteistön omistajaa on suullisesti tarkastuksilla 15.4.2025 ja 4.11.2025 ohjeistettu mm. jätelain roskaamiskiellosta. Lisäksi on muistutettu, ettei kiinteistön omistajalla ole lupaa vastaanottaa tai käsitellä jätteitä. Tätä on myös ohjeistettu jätteiden asianmukaisessa käsittelyssä sekä toimittamisessa asianmukaiseen paikkaan. Voidaan myös pitää todennäköisenä, että saatuaan kaksi kehotusta ja sakkorangaistuksen roskaamiseen liittyen, kiinteistön omistaja on ainakin joltain osin ollut tietoinen toimiensa lainvastaisuudesta. Varsinaisia neuvontapyyntöjä tämä ei ole ympäristövalvontaan esittänyt nykyisen käsittelyn (15.4.2025 alkaen) aikana tai ollut muuten yhteydessä ympäristötarkastajiin ohjeistusten tai neuvojen saamiseksi.

Kiinteistön omistaja nosti esiin selityksessään, että koska hänet on tuomittu sakkoon roskaamisasiassa, asia on sen myötä käsitelty. Myös tarkastuksella kiinteistön omistaja toi esiin saman asian, ja tämä oli siinä käsityksessä, että sakon tuomitsemisen myötä valvontatoimia ei voisi enää jatkaa. Tälle kerrottiin tuolloin, ettei sakkorangaistus estä jätelain mukaisten valvontatoimien jatkamista. Rikoslain tai rikesakkolain mukaiseen sakkoon tuomitseminen ei estä jätelain mukaisten valvonta- ja hallintopakkeinojen käyttämistä, sillä nämä prosessit ovat toisistaan erilliset. Oikeuskäytännössä (esim. KHO 20.2.2013, taltio 620, KHO 2016:96, Turun HO 22.10.2014 nro 1128) on katsottu, että hallintopakkomenettelyssä on kyse lainvastaisen tilan palauttamisesta ennalleen tulevaisuudessa, eikä sanktiotyyppisestä seuraamuksesta (kuten sakkorangaistus). Kyse ei tällöin ole kaksinkertaisesta rangaistuksesta, eli hallintopakon käyttäminen ei estä rikosoikeudellista seuraamusta ja päinvastoin.

Selityksessään kiinteistön omistaja on kyseenalaistanut kiinteistöllä olevien ajoneuvojen ja käytössä olevien maatalouskoneiden määrittelyn romuksi. Kehotuksessa 4.6.2025 on vaadittu toimittamaan kiinteistöllä olevat *jätteet* sellaiseen vastaanottopaikkaan, jolla on lupa ottaa kyseistä jätettä vastaan. Kehotuksessa on sekä sanallisesti yksilöity että kuvallitteellä esitetty jätteeksi luokiteltuja esineitä ja materiaaleja. Kuvissa saattaa esiintyä myös sellaista tavaraa, jota ei voida yksiselitteisesti luokitella jätteeksi, sillä

esineitä ja materiaaleja oli sijoitettu ympäristöön sekalaisiin kasoihin. Kehotus ei ole pitänyt sisällään rekisterissä olevia, käyttökuntoisia ajoneuvoja eikä asianmukaisesti varastoituja ajoneuvoja, joita käytetään harrastustoimintaan ja jotka eivät täytä jätteen määritelmää. Kehotus ei myöskään ole koskenut käytössä olevia maatalouskoneita, jotka eivät ole jätettä. Viime kädessä määrittelyn siitä, onko ajoneuvo tai muu esine tai materiaali jätettä, tekee ympäristönsuojeluviranomainen jätelain 5 §:ssä määritellyn jätteen käsitteeseen nojaten.

Kiinteistön omistaja on myös selityksessään maininnut, että metsätalousmaalla on hakkuiden yhteydessä metsään jääneitä pölkkyjä ja risuja, eivätkä ne ole jätettä. Todettakoon selvyiden vuoksi, ettei kehotus jätteiden poistamiseksi ole myöskään pitänyt sisällään metsässä olevaa puuta tai oksia, sillä näitä ei lähtökohtaisesti määritellä jätteeksi, eikä tällaisia puumateriaaleja ole myöskään tarkastuspöytäkirjoissa tai kuvaliitteissä esitetty tai yksilöity jätteeksi.

Liittyen kiinteistön omistajan esiin nostamaan puujätteen määritelmään, puujätteellä on tässä tapauksessa viitattu mm. 4.6.2025 päivätyn tarkastuspöytäkirjan kuvaliitteen kuvassa 17 oleviin hirsiiin, jotka ovat sammaloituneet ja todennäköisesti jo lahoamisprosessissa. Kuvissa 26–28 voidaan havaita kuormalavoja ja puisia rakennuksen osia, jotka voidaan maastossa sijaitessaan tulkita käytöstä poistetuiksi tai hylätyiksi niiden kunnosta riippuen. Myös 24.2.2026 päivätyn tarkastuspöytäkirjan kuvaliitteessä on esitetty erilaista puujätettä, kuten mm. rakennusjätettä (kuva 6), kuormalavoja ja lavakauluksia (kuva 29) ja lahoamisprosessissa olevia hirsiiä ja muuta puujätettä (kuva 48). Sellaiset lavat ja muu puutavara, jotka eivät vielä täytä jätteen määritelmää, tulee säilyttää asianmukaisesti siten, etteivät ne aiheuta roskaantumista eivätkä muodostu jätteeksi ajan kuluessa.

Kiinteistön omistajan mukaan metsätien varressa olevat metalliesineet ovat käyttörautaa odottamassa jatkokäyttöä. Tässäkin kohtaa voidaan todeta, ettei metalli maastossa säilytettynä säily käyttökelpoisena. Kiinteistön omistajalla ei myöskään ole ympäristönsuojelulain mukaista lupaa vastaanottaa käytöstä poistettua metallitavaraa (jätettä) ja omassa käytössä olevat esineet tulee säilyttää muuten kuin siten, että niiden voidaan tulkita olevan hylättynä ympäristöön tai jätettä.

Jätelain 72 §:n mukaan ympäristöön ei saa jätteiden ohella *hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä* eikä päästää ainetta siten, *että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto)*. Lain esitöiden mukaan kyseistä säännöstä on tarkoitettu sovellettavan myös sellaiseen esineeseen ja aineeseen, joka ei kiistatta ole jätettä, mutta joka sen kunnan, huolenpidon puutteen tai sijaintipaikan perusteella voidaan päätellä hylätyksi tai käytöstä poistetuksi ja joka aiheuttaa säännöksessä mainittua seuraamusta eli roskaantumista.

Selityksessään kiinteistön omistaja tuo esiin, että on toimittanut 20 000 kg eli vähintään yhden rekkakuorman metalliromua uusiokäyttöön purkaamolle. Asian toteaminen vain silmämääräisesti arvioiden tarkastuskäynnillä on ollut haastavaa, eikä tämä ole esittänyt selityksensä yhteydessä esim. jätteiden toimituksista saatuja tositteita. Vaikka kiinteistöltä oltaisiin toimitettu kiinteistön omistajan mainitsema määrä metalliromua asianmukaiseen vastaanottopaikkaan, kiinteistöllä oli tarkastushetkellä silti edelleen suuria määriä muutakin jätettä, jotka on tarkemmin eritelty tarkastuspöytäkirjoissa ja kuvaliitteissä.

Kiinteistön omistaja on vielä tuonut esiin sen, että tarkastuksella 15.4.2025 on käytetty kuvaamiseen droonia, jota tämä on pitänyt lainvastaisena. Tämä on myös tarkastushetkellä 15.4.2025 tiedustellut asiasta, jolloin hänelle on kerrottu, että johtavalla rakennustarkastajalla ja ympäristötarkastajalla on jätelain mukainen tarkastusoikeus. Kiinteistön omistaja on tuonut asian esiin myös tarkastuksella 4.11.2025, ja ympäristötarkastaja on myös tuolloin kertonut tälle jätelain mukaisesta tarkastusoikeudesta. Kyseinen oikeus on kirjattu jätelain 123 §:ään. Ympäristönsuojelulain 172 §:n 1 momentin 4 kohdassa on erikseen säädetty valvontaviranomaisen oikeudesta tallentaa tarkastuksella ääntä ja kuvaa.

Havaintojen dokumentoiminen valokuvaamalla on oleellinen osa tarkastusmenettelyä, jotta voidaan jälkikäteen luotettavasti todeta tarkastuksella tehdyt havainnot. Kuvien ottaminen tarkastuksilla on liittynyt asian selvittämiseen ja tarkastuksen suorittamiseen. Kun kyseessä on sellainen kohde, jossa jätettä ja muuta roskaantumista aiheuttavaa materiaalia on runsaasti ja laajalla alueella, on kuvien ottaminen tärkeää, jotta voidaan myöhemmin todeta siivoustoimien edistyminen kohteessa ja jotta voidaan yksilöidä mahdollisimman tarkasti sellaiset esineet ja materiaalit, jotka tulee poistaa ympäristöstä.

Droonilla kuvaaminen on ollut perusteltua juuri alueen laajuuden ja jätteiden suuren määrän vuoksi. Ilmakuvista valvontaviranomaisen on mahdollista tarkastella jätemääriä kokonaisuutena tarkemmin jälkikäteen ja todeta siivoustoimien toteutuminen. Droonilla voidaan myös kuvata sellaisia alueita, joihin jalan on vaikea päästä ja joista ei tästä syystä saada kattavaa käsitystä perinteisillä valokuvilla.

Kiinteistön omistaja on esittänyt selityksessään myös vahingonkorvausvaatimuksen. Vahingonkorvausta koskeva asia on siirretty Loimaan kaupungin hallintosäännön mukaisesti asian käsittelevälle taholle.

Esittelijä

Johtava rakennustarkastaja Salminen Harri

Päätösehdotus

Loimaan kaupungin elinympäristölautakunnan lupajaosto määrää jätelain 75 §:n nojalla kyseessä olevan kiinteistön omistajan:

1. Poistamaan kiinteistöllä olevat jätteet ja muut roskaantumista aiheuttavat esineet ja materiaalit. Jätteet tulee toimittaa sellaiseen vastaanottopaikkaan, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottoon. Muut roskaantumista aiheuttavat esineet ja materiaalit tulee joko toimittaa jätteiden vastaanottoon tai, mikäli ne eivät ole jätettä, varastoida ne niin, etteivät ne aiheuta roskaantumista.

Kyseisten toimenpiteiden tulee olla suoritettuina viimeistään neljän (4) kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista. Määräyksen mukaisia jätteitä ja muita roskaantumista aiheuttavia esineitä ja materiaaleja on yksilöity tarkemmin tämän päätöksen valmistelussa sekä päätöksen liitteenä olevissa tarkastuspöytäkirjoissa ja näiden kuvaliitteissä. (Päävelvoite 1)

2. Toimittamaan kirjalliset tositteet jätteiden toimituksista asianmukaisesti vastaanottopaikkoihin. Tositteista on käytävä ilmi luovutetut jätelajit, jätteiden määrät, niiden toimituspaikat ja -ajankohdat sekä mahdollinen jätteen kuljettaja. (Päävelvoite 2)

Päävelvoitteen 1 tehostamiseksi lupajaosto asettaa jätelain 129 §:n nojalla uhkasakon, joka on uhkasakkolain 9 §:n mukainen juokseva uhkasakko.

Juoksevan uhkasakon määrä päävelvoitteen 1 osalta:

Kiinteänä peruseränä kuusituhatta (6 000) euroa, mikäli velvoitetta ei ole täytetty määräaikaan mennessä sekä lisäeränä kaksituhatta (2000) euroa jokaiselta alkavalta kuukaudelta, jonka velvoitteen laiminlyönti jatkuu asetetun määräajan jälkeen.

Koska uhkasakko on asetettu kiinteää omaisuutta koskevan päävelvoitteen tehosteeksi, velvoitetun on uhkasakkolain 18 §:n mukaisesti omaisuuden tai sen käyttöoikeuden luovuttaessaan ilmoitettava luovutuksensaajalle, minkälainen päävelvoite ja uhka sitä koskee. Velvoitetun on lisäksi ilmoitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Tästä päätöksestä ilmoitetaan uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti maanmittauslaitokselle merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Tätä päätöstä on jätelain 139 §:n mukaisesti noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei hallinto-oikeus toisin määrää.

Päätös

Hyväksyttiin.

Päätöksen perustelut

Jätelain 5 §:n mukaan jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä. Kiinteistöllä [REDACTED] on havaittu runsaasti jätteen määritelmän täyttäviä sekä ympäristöön hylättyjä esineitä ja materiaaleja, jotka aiheuttavat jätelain 72 §:n mukaista epäsiisteyttä, maiseman rumentumista ja viihtyisyyden vähentymistä (roskaantumista).

[REDACTED] on jätelain 73 §:n nojalla velvollinen poistamaan kiinteistöltä jätteet ja siivoamaan roskaantunut alue. [REDACTED] on annettu kaksi erillistä kehoitusta poistaa kiinteistöllä olevat jätteet, mutta kehoituksia ei ole noudatettu. Koska annettuja kehoituksia ei ole noudatettu, määrää ympäristönsuojeluviranomainen kiinteistön omistajan jätelain 75 §:n nojalla täyttämään velvollisuutensa eli poistamaan kiinteistöllä olevat jätteet ja toimittamaan ne sellaiseen vastaanottopaikkaan, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottoon. Lisäksi tämä on velvoitettu määräyksellä poistamaan ympäristöstä muut roskaantumista aiheuttavat esineet ja materiaalit. Vaikka kiinteistöltä on sen omistajan kertoman ja ympäristötarkastajien havaintojen mukaan poistettu jonkin verran jätettä, on kiinteistöllä todetusti edelleen runsaasti erilaista jätettä ja muuta roskaantumista aiheuttavaa materiaalia.

Määräys jätteiden poistamisesta tarkoittaa käytännössä sitä, että kiinteistön omistajan tulee poistaa kiinteistöltä kaikki ne jätteet, jotka kiinteistöllä on havaittu viranomaisen tekemillä tarkastuskäynneillä ja jotka on eritelty sanallisesti tai kuvina kiinteistön omistajalle 4.6.2025 ja 24.2.2026 lähetetyissä tarkastuspöytäkirjoissa ja niiden liitteissä. Kiinteistön omistaja voi toimittaa jätteet itse kiinteistöltä pois tai vaihtoehtoisesti tilata jätteille kuljetuksen sellaiselta yritykseltä, jolla on lupa kuljettaa jätteitä. Muiden roskaantumista aiheuttavien esineiden ja materiaalien, jotka ovat vielä käyttökelpoisia, varastointi tulee tehdä esim. siten, että ne ovat säältä suojassa eikä niitä ole sijoiteltu ympäristöön siten,

että ne voidaan tulkita hylätyiksi tai käytöstä poistetuiksi tai että ne voivat muuttua jätteeksi niiden väärän säilytystavan vuoksi. Viime kädessä esineiden tai materiaalien jätteeksi luokittelun tekee ympäristönsuojeluviranomainen jätelain 5 §:n jätteen määritelmän perusteella.

Määräys jätteiden toimituksista saatavien tositteiden toimittamiseen perustuu viranomaisen oikeuteen saada tarpeellisia tietoja jätteen haltijalta tai roskaantuneen alueen siivoamisvelvolliselta (jätelain 122 §). Jätteiden toimituksista saadut kirjalliset tositteet ovat ainoa luotettava keino osoittaa, että jätteet on toimitettu kiinteistöltä asianmukaisesti vastaanottoaikoihin.

Päävelvoitteen 1 tehostaminen juoksevilla uhkasakolla perustuu jätelain 129 §:ään, jonka mukaan valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, jätelain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään. Uhkasakkoa koskevaan asiaan sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Uhkasakon suuruutta on harkittu uhkasakkolain 8 §:n mukaisesti suhteessa päävelvoitteen laatuun ja laajuuteen, tässä tapauksessa ko. kiinteistöllä olevien jätteiden suureen määrään ja laatuun. Uhkasakon asettamisen tarkoitus on myös varmistaa se, että kiinteistön omistajalla on riittävä kannustin korjata toimintansa.

Määräaika voidaan pitää kohtuullisena alueen siivoamiselle. Kiinteistön omistajalla katsotaan olevan mahdollisuus suoriutua kiinteistön siivouksesta uhkasakkolain 7 §:n mukaisesti ja tällä on tarvittaessa mahdollisuus käyttää siivoamiseen ulkopuolista apua.

Lupajaosto katsoo, että uhkasakon asettaminen määräyksen tehosteeksi on tarpeen, koska ko. kiinteistön omistaja ei ole huolehtinut siivousvelvoitteestaan kehoituksista huolimatta. Uhkasakon asettamista ei voida siten pitää jätelain 129 §:n mukaan ilmeisen tarpeettomana.

Uhkasakon asettaminen tarkoittaa sitä, että jos valvontaviranomainen uusintatarkastuksella havaitsee, ettei päävelvoitteita ole noudatettu määräaikaan mennessä, se voi tuomita uhkasakon maksettavaksi.

Käsittelymaksu

Tästä päätöksestä peritään Loimaan kaupungin elinympäristölautakunnan 10.12.2024 hyväksymän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesti 230 €.

Sovelletut oikeusohjeet

Hallintolaki (434/2003) 34 §
Jätelaki (646/2011) 5, 72–73, 75, 122, 129, 139 §:t
Uhkasakkolaki (1113/1990) 6–10, 18–19, 22 §:t
Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 172 §
Forssan kaupungin jätelautakunnan jätehuoltomääräykset (1.1.2026) 17 §
HE 199/2011, Hallituksen esitys eduskunnalle jätelaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
KHO 2016:96
KHO 20.2.2013, taltio 620
Turun HO 22.10.2014 nro 1128

Lupajaos 25.08.2026 § 58
214/11.03.01/2026

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Ojala Kati

Asian taustaa

Lupajaosto on 26.5.2026 (§ 46) antamallaan päätöksellä velvoittanut [REDACTED] siivoamaan kiinteistöllä [REDACTED] olevat jätteet ja roskaantumista aiheuttavat esineet jätelain 75 §:n nojalla ja asettanut määräyksen tehostamiseksi jätelain 129 §:n nojalla uhkasakkolain 9 §:n mukaisen juoksevan uhkasakon. Siivoamisen määräajaksi on annettu neljä kuukautta kyseisen päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosainen on valittanut päätöksestä Turun hallinto-oikeuteen 13.7.2026. Hallinto-oikeus on pyytänyt lupajaostolta lausuntoa asiassa 20.7.2026 päivätyllä lausuntopyynnöllä (pätöksen liitteenä) sekä pyytänyt viranomaista toimittamaan lausunnon ohella selvityksen siitä, miten ja milloin päätös on annettu valittajalle tiedoksi sekä päätöksen perusteena olleet asiakirjat sekä muut asiaan liittyvät asiakirjat.

Viranomaista pyydetään antamaan hallinto-oikeudelle selostuksensa asiasta, vastaamaan valituksessa esitettyihin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausumaan esitetystä selvityksestä. Lausunnon antamisen määräajaksi on asetettu 24.8.2026. Lausunnon antamiseen on pyydetty lisää aikaa, jota hallinto-oikeus on myöntänyt 4.9.2026 saakka.

Valitus

Asianosainen on valituksessaan hallinto-oikeudelle tuonut esille samoja asioita kuin 15.5.2026 päivätyssä vastauksessa kuulemiseen (valmistelun liitteenä), joihin on vastattu valituksenalaisessa lupajaoston päätöksessä (26.5.2026 § 46). Tämä on lisäksi vaatinut hallinto-oikeutta hylkäämään lupajaoston päätöksen sekä poistamaan asetetun uhkasakon.

Valituksessa on lisäksi tuotu esiin, että asiassa on vuonna 2021 menetelty virheellisesti, kun asiassa on tehty rikosilmoitus ennen hallintopakon käyttämistä.

Asianosainen on valituksessaan myös todennut, että viranomainen on laiminlyönyt velvollisuutensa hallintomenettelylain 7 ja 8 §:n noudattamisesta. Tämä on todennäköisesti viitannut hallintolain (434/2003) säännöksiin palveluperiaatteesta (7 §) ja neuvonnan antamisesta (8 §).

Asianosainen nostaa valituksessaan uudelleen esiin myös droonin käytön tarkastuksella. Tämä toteaa, ettei droonin käyttö olisi sallittua talouskeskusalueella. Asianosainen edelleen vastustaa droonin käyttöä sillä perusteella, että tarkastettava alue ei ole tämän mukaan niin laaja, että droonia olisi tullut käyttää.

Valituksessa on myös tuotu esiin, että ympäristövalvonnan viranhaltijat ovat manipuloineet lupajaostoa ja asettaneet luottamushenkilöt lähes kohtuuttomaan asemaan. Lopuksi valituksessa on toistettu kuulemisvaiheessa esitetty, viranhaltijoihin kohdistunut

vahingonkorvauspyyntö perustuen kiristyksestä ja vainoamisesta aiheutuneeseen mielipahaan.

Ehdotus ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnoksi:

Lupajaosto antaa Turun hallinto-oikeudelle asiassa diaarinumerolla 1431/03.04.04.19/2026 seuraavan lausunnon:

Lupajaosto toteaa, että valituksessa esiin tuotuihin asioihin on pääosin vastattu valituksenalaisen päätöksen valmistelussa. Valituksessa uutena esiin nostettuihin seikkoihin vastataan siltä osin kuin se on katsottu tarpeelliseksi.

Esitutkintapyyntöön liittyen lupajaosto toteaa, että jätelain (646/2011) 136 §:n mukaan valvontaviranomaisen tulee tehdä ilmoitus poliisille jos on aihetta epäillä jätelain 147 §:n 1 momentissa tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä. Tutkintapyyntöä tekeminen ei edellytä jätelain valvontaviranomaisen kehotusta tai määräyksen antamista, sillä nämä prosessit ovat toisistaan erilliset. Todettakoon kuitenkin, että asianosaiselle on myös annettu siivoamista koskeva kehotus 13.1.2021.

Asian käsittelyssä on toimittu jätelain ja hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti ja asianosaista on tarkastusten yhteydessä ohjeistettu toimimaan jätelain mukaisesti. Asianosaista on tiedotettu tarkastuksista etukäteen ja hänelle on varattu mahdollisuus selvitysten antamiseen suullisesti tarkastuksilla sekä kirjallisesti ennen asian ratkaisua HL 34 §:n mukaisesti. Neuvontaa tälle on tarjottu tarkastuksilla, kun tämän kanssa on keskusteltu mm. tarkastuksen tarkoituksesta ja tavoitteista. Varsinaisia neuvontapyyntöjä tämä ei ole ympäristövalvontaan esittänyt tai ollut muutoinkaan yhteydessä viranhaltijoihin asian tiimoilta.

Kuten asianosainen on itsekin tuonut esiin, viranhaltijat ovat kertoneet hänelle jätelain vaatimuksista tarkastuksilla. Asiaan liittyvää lainsäädäntöä on lisäksi avattu tarkastuspöytäkirjoissa mahdollisimman ymmärrettävästi. Kehotuksessa (4.6.2025) on myös selkeästi kerrottu, milloin kehotusta tullaan valvomaan ja että kehotuksen noudattamatta jättäminen voi johtaa määräyksen antoon ja uhkasakon asettamiseen.

Asianosaiselle on hallintolain mukaisesti varattu tilaisuus selvityksen antamiseen ennen valituksenalaisen päätöksen antamista. Tämä ei ole selvityksessään osoittanut haluaan myötävaikuttaa asian ratkaisuun esimerkiksi esittämällä kohtuullisena pitämänsä siivousaikataulua. Tämä ei ole myöskään esittänyt muita seikkoja, joiden perusteella siivoamista koskeva määräys oltaisiin voitu jättää antamatta.

Jätelain 123 §:n mukainen tarkastusoikeus on rajattu vain pysyväisluonteiseen asumiseen tarkoitettujen tilojen ulkopuolelle. Droonilla on otettu kuvia tarkastuksen kohteena olleista jätteistä ja roskaantumista aiheuttavista esineistä kiinteistön ulkotiloissa, kiinteistön pihapiiristä lähtevän metsätien sekä kiinteistöllä olevan ulkorakennuksen ympärillä. Sen käyttö on ollut perusteltua tarkastuksen dokumentoimiseksi ja kokonaiskuvan saamiseksi alueesta. Droonin ja muiden tallennuslaitteiden (puhelin) käyttö tarkastuksella on ollut hallintolain 6 §:n mukaisesti suhteessa tarkastuksen päämäärään eli asiantilan (roskaantumisen) toteamiseen kiinteistöllä. Todetaan myös, että Loimaan kaupunki on rekisteröitynyt Trafiin drone-operaattoriksi.

Viranhaltijoiden toimiin kohdistuvien väitteiden osalta todetaan, että ympäristövalvonta on asian käsittelyssä hoitanut jätelain mukaisia

valvontatehtäviä, jotka sille on osoitettu ympäristönsuojeluviranomaisen toimesta (lupajaosto 03.09.2024 § 71: lupajaoston toimivallan siirtäminen viranhaltijoille, jätelain valvonta, jätelaki 24 §). Lupajaostolle on esitetty asian käsittelyn yhteydessä tarkastuspöytäkirjat (päiväty 4.6.2025 ja 24.2.2026), siivouskehotus (4.6.2025), kuulemiskirje, asianosaisen vastaus kuulemiseen ja kuvaliitteet tarkastuksilta.

Valituksessa toistettuun vahingonkorvausvaatimukseen todetaan, että viranhaltijat ovat olleet asianosaiseen yhteydessä vain kirjallisesti valvontaa ja asian käsittelyä koskevissa asioissa. Vahingonkorvausta koskeva asia on siirretty Loimaan kaupungin hallintosäännön mukaisesti asian käsittelevälle taholle. Vastaus vahingonkorvausvaatimukseen on valmistelun liitteenä.

Ympäristönsuojeluviranomaisella on asiaa ratkaistessaan ollut käytössään riittävät selvitykset asian luonteesta, kuten tarkastuspöytäkirjat kiinteistöllä tehdyiltä jätelain mukaisilta tarkastuksilta sekä valokuva- ja videodokumentteja kiinteistöltä.

Määräyksen antamista ja uhkasakon asettamista harkittaessa on otettu huomioon myös se seikka, että kiinteistön omistajaa on jo aiemmin kehoitettu asiassa ja hän on kertomansa mukaan saanut sakkorangaistuksen roskaamisesta. Nämä toimet eivät kuitenkaan ole lopettaneet roskaamista kiinteistöllä. Lupajaosto on pitänyt määräyksen antamista asiassa tarpeellisenä ja katsonut, ettei uhkasakon asettamista ole voitu pitää asiassa ilmeisen tarpeettomana.

Lupajaosto katsoo, ettei asianosainen ole valituksessaan hallinto-oikeudelle tuonut esiin sellaisia uusia seikkoja tai selvityksiä, joiden vuoksi lupajaoston valituksen kohteena oleva päätös (26.05.2026 § 46) pitäisi kumota tai siivoamismääräyksen tehostamiseksi asetettu uhkasakko poistaa.

Esittelijä	Johtava rakennustarkastaja Salminen Harri
Päätösehdotus	Lupajaosto päättää antaa Turun hallinto-oikeudelle valmistelun mukaisen lausunnon.
Päätös	Hyväksyttiin.